



FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea „Babeș-Bolyai” Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	Facultatea de Psihologie și Științe ale Educației
1.3 Departamentul	Departamentul de Psihopedagogie Specială
1.4 Domeniul de studii	Științe ale Educației
1.5 Ciclul de studii	Nivel Licență
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Specializarea Psihopedagogie Specială / Profesor Psihopedagog Cod COR 263412, Logoped Cod COR 226603, Consilier școlar Cod COR 235903

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Psihopedagogia copiilor cu dificultăți de învățare						
2.2 Titularul activităților de curs	Lector Dr. Cristina Bălaș-Baconschi						
2.3 Titularul activităților de seminar	Asist.univ.dr. Ioana Tufar						
2.4 Anul de studiu	III	2.5 Semestrul	6	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	48	Din care: 3.5 curs	24	3.6 seminar/laborator	24
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					20
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					27
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					20
Tutoriat					8
Examinări					2
Alte activități:					
3.7 Total ore studiu individual	77				
3.8 Total ore pe semestru	125				
3.9 Numărul de credite	5				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	Participarea la cursurile și seminariile de Fundamentele psihopedagogiei speciale
4.2 de competențe	Deținerea terminologiei de bază utilizate în evaluare diferitelor arii ale dezvoltării, precum și a teoriilor științifice valide din domeniul evaluării

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> Cursul se desfășoară sub forma unor prezentări tip power point cu participarea activă a studenților, laptop, calculator conectat la internet. platforma MSTeams
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	<ul style="list-style-type: none"> Pentru desfășurarea seminarului va fi nevoie de laptop/calculator conectat la internet, resurse disponibile în format electronic, platforma MSTeams



6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> • Diagnoza educațională a dificultăților de învățare • Aplicarea cunoștințelor cu privire la particularitățile proceselor psihice și ale personalității copiilor și adolescenților cu dificultăți de învățare • Intervenția psihopedagogică specifică (compensare – recuperare – terapie) pentru persoanele cu CES • Proiectarea unor programe educative adaptate pentru diverse niveluri și grupuri, proiectare și implementare curriculară, reabilitare și compensare a persoanelor cu CES • Facilitarea incluziunii școlare, profesionale și sociale a persoanelor cu CES • Utilizarea și adaptarea tehnologiilor de acces pe baza principiilor designului universal în programele de învățare și reabilitare pentru copiii de vârstă antepreșcolară și școlară, al elevului, studentului și adultului cu nevoi speciale • Proiectarea și realizarea de activități de învățare itinerantă, individualizată, și de consiliere psihopedagogică care să permită performanța în toate ariile de conținut, facilitând integrarea într-o varietate de medii și contexte a copiilor de vârstă antepreșcolară și școlară, al elevului, studentului și adultului cu nevoi speciale. Consiliere psihopedagogică pentru familii având membru persoane cu nevoi speciale
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • Aplicarea normelor etice în cercetările acțiune cu persoane cu dizabilități, precum și în activitățile de evaluare, adaptare curriculară și consiliere psihopedagogică • Planificarea și implementarea activităților din cadrul echipei multi-disciplinare pe baza criteriilor relevante conferite de rolul psihopedagogului în echipa multi – disciplinară

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> - Însușirea de către studenți a noțiunilor de bază privind problematica dificultăților de învățare - Cunoașterea principalelor metode și tehnici de intervenție psihopedagogică în dificultățile de învățare, în vederea asigurării succesului incluziunii
7.2 Obiectivele specifice	<p>Să familiarizeze studenții cu principalele relații dintre teoria și practica integrării și orientarea școlară;</p> <p>Să familiarizeze studenții cu principalele teorii și modele ale dificultăților de învățare, a principalelor consecințe ale apariției dificultăților de învățare</p> <p>Să familiarizeze studenții cu metodele de diagnosticare ale dificultăților de învățare</p> <p>Să familiarizeze studenții cu cele mai frecvente forme de dislexie, disgrafie, discalculie precum și a consecințelor acestora în plan școlar și social</p> <p>Să familiarizeze studenții cu diferitele taxonomii ale dificultăților de învățare în vederea selecționării acelor care și-au demonstrat validitatea în practică</p> <p>Să familiarizeze studenții cu principiile integrării/ incluziunii și modul lor de aplicare prin corelarea lor cu metodele de intervenție psihopedagogică;</p> <p>Să familiarizeze studenții cu principiile generale ale prevenției dificultăților de învățare</p> <p>Să familiarizeze studenții cu principiile generale ale compensării și reabilitării psihopedagogice în dificultățile de învățare</p> <p>Să-și însușească principalele metode și tehnici de intervenție psihopedagogică pentru copiii cu dizabilități cognitive în contextul incluziunii acestora în învățământul de masă.</p>



--	--

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
C1. Definierea și caracterizarea dificultăților de învățare. Dificultăți de învățare/Tulburări de învățare	prelegerea	
C2. Principalele teorii ale dificultăților de învățare	prelegerea	
C3. Etiologia dificultăților de învățare . Clasificarea dificultăților de învățare	Prelegerea Studiul de caz	
C4. Profilul neuro-cognitiv și comportamental al copiilor cu dificultăți de învățare.	Prelegerea	
C5. Repere psihogenetice ale dificultăților de învățare	Prelegerea Studiul de caz	
C6. Diagnosticul diferențial în cazul dificultăților de învățare.	Studiul de caz	
C7. Factorii socio-emoționali implicați în dificultățile de învățare	Expunerea interactivă	
C8. Dificultățile de învățare și implicațiile acestora în fenomenul delincvenței juvenile.	Prelegerea	
C9. Dificultățile de învățare a citirii. Dislexia	Expunerea interactivă Studiul de caz	
C10. Dezvoltarea abilităților de citire și de înțelegere a citirii la copiii cu dificultăți lexicale. Strategii de citire orală.	Expunerea interactivă Studiul de caz	
C11. Dislexia de dezvoltare: deficit fonologic specific sau disfuncție generală senzorio-motorie?	Expunerea interactivă Studiul de caz	
C12. Tulburarea specifică de înțelegere a citirii: problemă majoră sau mică?	Expunerea interactivă Studiul de caz	
C13. Dificultăți de învățare aferente însușirii și practicii corecte a scrierii. Disgrafia.	Expunerea interactivă Studiul de caz	
C14. Dificultățile de învățare a matematicii.	Expunerea interactivă Studiul de caz	
Bibliografie Alevriadou, A., Giaouri, S. (2016) A Comparative Analysis of Cognitive and Psychosocial Functioning in Children with Writing Disabilities, <i>Psychology</i> , 7, 154-165. American Psychiatric Association (2013) <i>Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders</i> , Fifth Edition, DSM-5, Washington DC, American Psychiatric Publishing. Ariel, A. (1992), <i>Education of Children and Adolescents with Learning Disabilities</i> , California State University, SUA Asociația Reninco România (1999) <i>Ghid de predare-învățare pentru copiii cu cerințe educative speciale</i> , București. Barkley, Russell, A., Ph.D. (1991), <i>Attention-Deficit Hyperactivity Disorder: A Chemical Workbook</i> , The Guilford Press, New York, SUA.		



Bender, N. William (1993), *Learning Disabilities: Best Practice for Professionals*, Reed Publishing Inc., SUA.

Cowan, R., Hurry, J., Midouhas, E. (2018), The relationship between learning mathematics and general cognitive ability in primary school, *British Journal of Developmental Psychology*, 36, 277–284.

Dobsen, K.S., Kendall, P.C. (1993), *Psychopathology and Cognition*, Academic Press Inc., London.

Doyle, J. (1996), *Dyslexia an introductory guide*, London, Whurr publishers Ltd..

Grégoire, J., Piérart, B. (1994), *Evaluer les troubles de la lecture*, DeBoeck-Wesmael, Bruxelles, p. 33-51, 105-127, 225-249.

Harris, I., Sipay, E. (1980), *How to increase reading ability*, New York, Loughman Inc.

Hallahan, D.P., Kaufmann, J.M. (1997) *Exceptional Learners*, Allyn & Bacon, Massachusetts, p. 160-208.

International Dyslexia Association (IDA) (2017). *Dyslexia In The Classroom. What Every Teacher Needs to Know*, Baltimore.

Kendeou, K., van den Broek, P., Helder, A., Karlsson, J. (2014) A Cognitive View of Reading Comprehension: Implications for Reading Difficulties, *Learning Disabilities Research & Practice*, 29(1), 10–16.

Kuhnir, C., Blake, J. (1996), *Cognitive deficit in language impairment*, în: *First Language*, nr. 46, Alpha Academic.

Mucchielli, R., Bourcier, A. (1990), *La dyslexie maladie du siècle*, ESF, Paris.

Obrzut, J.E., Hydn, G.W. (1991), *Neuropsychological Foundations of Learning Disabilities; Handbook of Issues, Methods and Practice*, Academic Press Inc., London.

Roșan, A. (coord.) (2015). *Psihopedagogie specială. Metode de evaluare și intervenție*, Iași, Ed. Polirom.

Sugden, A.D. (1989), *Skill Generalization and Children with Learning Difficulties*, in D. Sugden, *Cognitive Approach in Special Education*, The Falmer Press, Philadelphia.

Suggate, S., Pufke, E., Stoeger, H. (2016) Do fine motor skills contribute to early reading development? In *Journal of Research in Reading, Volume 00, Issue 00, pp 1–19*.

Tilstone, Ch. (1995), *Teaching Pupils with Severe Learning Difficulties*, David Fulton Publ., London.

Ungureanu, D. (1998), *Copiii cu dificultăți de învățare*, E.D.P., București.

Vianin, P. (2011). *Ajutorul strategic pentru elevii cu dificultăți școlare*, Cluj- Napoca: ASCR.

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
S1. Clarificări terminologice. Dificultăți de învățare/tulburări specifice de învățare.	Dezbateri	
S2. Teorii/modele explicative ecologice ale dificultăților de învățare.	Expunere interactivă Studiul de caz	
S3. Dificultățile de învățare și eșecul școlar; realizarea unei paralele între acestea cu exemplificări pe baza unor studii de caz.	Expunere interactivă	
S4. Taxonomii ale dificultăților de învățare și implicațiile lor asupra activității profesorului de sprijin	Dezbateri	
S5. Abordarea cognitivă a înțelegerii citirii. Implicațiile acesteia pentru dificultățile de citire.	Expunere interactivă	
S6. Dificultățile de învățare a scrisului în contextul problemelor de lateralizare.	Studiul de caz Metoda proiectului	
S7. Tulburări ale limbajului pragmatic la copiii cu dificultăți de învățare și deficit de atenție cu hiperactivitate.	Expunere interactivă	
S8. Comprehensiunea citirii și relația acesteia cu problemele de atenție și hiperactivitate.	Metoda proiectului	
S9. Instrumente de diagnosticare a dificultăților de învățare din sfera citit-scrisului	Exercițiul euristic	



S10. Modalități de adaptare curriculară și proiectare a intervenției în sfera cititului	Metoda proiectului	
S11. Modalități de adaptare curriculară și proiectare a intervenției în sfera scrisului	Problematizare	
S12. Modalități de adaptare curriculară și proiectare a intervenției în sfera matematicii	Metoda proiectului	
S13. O radiografie a situației copiilor cu dificultăți de învățare din județul Cluj	Expunere interactivă	
S14. Prezentarea unor studii de caz care ilustrează întregul demers de abordare a dificultăților de învățare	Studiul de caz	

Bibliografie

Bartok, E. (2017) *Copilul dislexic o responsabilitate comună*, Asociația Română pentru Copii Dislexici.

Burlea, G. (2007). Tulburările limbajului scris- citit. București: Polirom.

Cain, K., Bignell, S. (2014) Reading and listening comprehension and their relation to inattention and hyperactivity, *British Journal of Educational Psychology*, 84, 108–124.

David, C., Roșan, A (2017) *Repere diagnostice bazate pe dovezi științifice în tulburările specifice de învățare*, Argonaut & Limes.

Doyle, J. (1996), *Dyslexia an introductory guide*, London, Whurr publishers Ltd..

Geist, E. (2009). Children are born Mathematicians – Supporting Mathematical Development, Birth to Age 8, Columbus: Merrill.

Green, B. C., Johnson, K. A., Bretherton, L. (2014). Pragmatic language difficulties in children with hyperactivity and attention problems: an integrated review, *International Journal of Language and Communication Disorders*, Vol. 49, No.1.

Hallahan, D.P., Kaufmann, J.M. (1997) *Exceptional Learners*, Allyn & Bacon, Massachusetts.

Kendeou, P., van den Broek, P., Helder, A., Karlsson, J. (2014). A Cognitive View of Reading Comprehension: Implications for Reading Difficulties, *Learning Disabilities Research & Practice*, 29(1), 10–16.

Lerner, J., (1989), *Learning Disabilities. Theories, Diagnosis and Teaching Strategies*, Fifth Edition, Houghton Mifflin, SUA.

M. P. Noel. (2007)(ed.), *Bilan neuropsychologique de l'enfant*, Wavre: Mardaga.

Richards, R. (1999). The Source for Dyslexia and Dysgraphia, East Moline, IL: Linguisystems.

Roșan, A., Marcu, S. (coord.). (2007). *Învățăm împreună – repere metodologice în educația incluzivă*. Cluj-Napoca, Ed. Alma Mater.

Rutherford, J. (1989), *Instrumental Enrichment. A Cognitive System*, în D. Sugden, *Cognitive Approach in Special Education*, The Falmer Press, Philadelphia.

Sherman, H., Richardson, L., Yard, G. (2009). Teaching Learners who Struggle with Mathematics - Systematic Intervention and Remediation, Columbus: Merrill.

Ungureanu, D. (1998), *Copiii cu dificultăți de învățare*, E.D.P., București.

Vrăsmaș, T. (2001). *Învățământul integrat și/sau incluziv*, București: Aramis Print.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Colegiul Psihologilor din România, a Codului deontologic al profesiei de psiholog cu drept de liberă practică (www.copsi.ro) și a Procedurilor de atestare în conformitate cu Normele metodologice de aplicare a Legii 213/2004
- Registrul Național al Calificărilor din învățământul Superior (<http://www.rncis.ro>)



- Clasificarea Ocupațiilor din România (<http://www.mmuncii.ro/>)

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Răspunsul corect la itemi	examen	70%
10.5 Seminar/laborator	Sinteză teoretică a principalelor metode și tehnici de reabilitare a dificultăților specifice de învățare, în raport cu criteriul validității		15%
	Analiză curriculară și dezvoltarea unor instrumente informale de evaluare a deprinderilor școlare		15%
10.6 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> • Cunoașterea principalelor metode și tehnici de reabilitare a dificultăților specifice de învățare, precum și a instrumentelor informale de evaluare a deprinderilor școlare 			

Data completării
22.09.2020

Semnătura titularului de curs
Lect. univ.dr. Cristina Bălaș-Baconschi

Semnătura titularului de seminar
Asist. univ. dr. Ioana Tufar

Data avizării în departament
23.09.2020

Semnătura directorului de departament
Prof. univ. dr. Adrian Marian ROȘAN